

Тема: Розв'язування типових вправ за темами «Аксиоми та наслідки з них», «Взаємне розміщення прямих у просторі»

Хід уроку

I. Організаційний етап

- Привітання
- Перевірка присутніх на уроці
- Налаштування на роботу

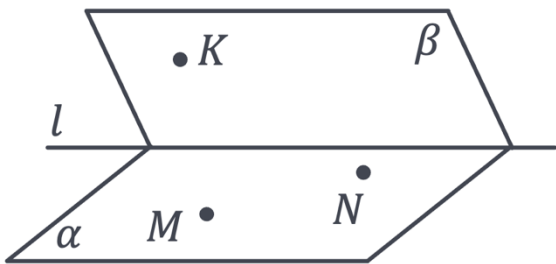
I. Розв'язування завдань

Контроль знань, самооцінювання

(Учням пропонується розв'язати 2 завдання по 6 балів кожне. Завдання відображаються в презентації на одному слайді і подані в 2-х варіантах. Після виконання в презентації демонструються відповіді, а учні самостійно визначають свою оцінку)

I Варіант

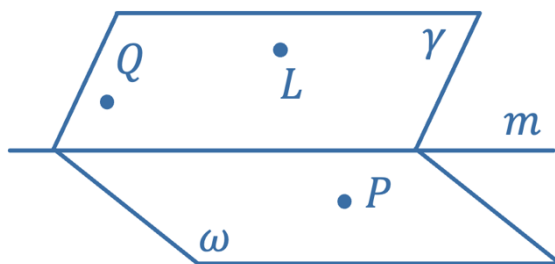
- 1) $K \in \beta$, $M \in \alpha$, $N \in \alpha$, $\alpha \cap \beta = l$.
Побудуйте прямі перетину площини MNK з площинами α і β .

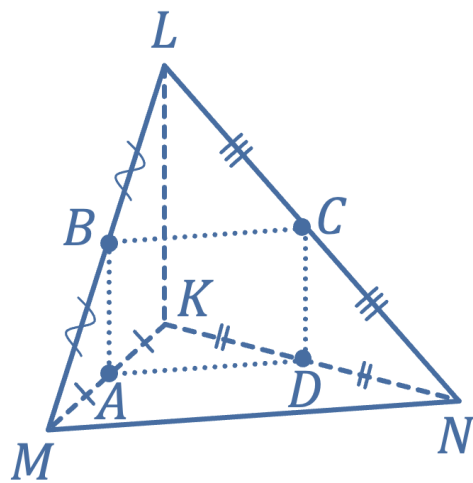
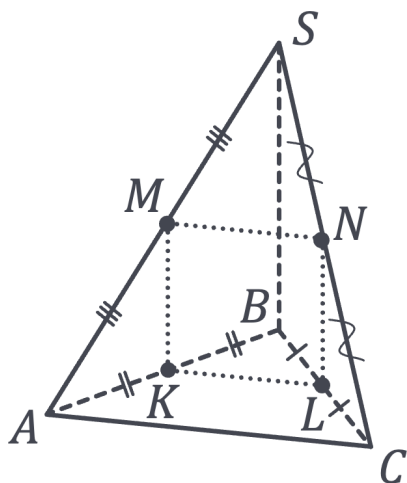
- 2) $SABC$ – піраміда, $SB = 18$, $AC = 16$.
Знайдіть P_{MNLK} .

II Варіант

- 2) $P \in \omega$, $Q \in \gamma$, $L \in \gamma$, $\gamma \cap \omega = m$.
Побудуйте прямі перетину площини PQL з площинами γ і ω

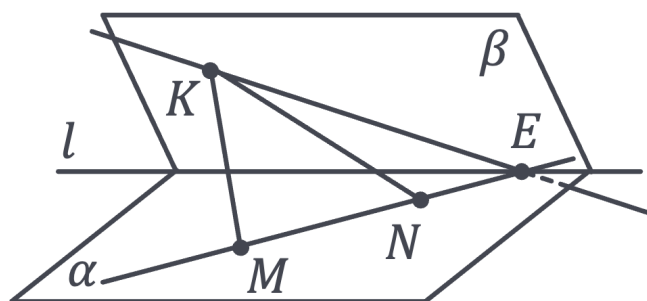

- 2) 2) $LMKN$ – піраміда, $MN = 8$, $LK = 12$.
Знайдіть P_{ABCD}

Розв'язання:

I Варіант

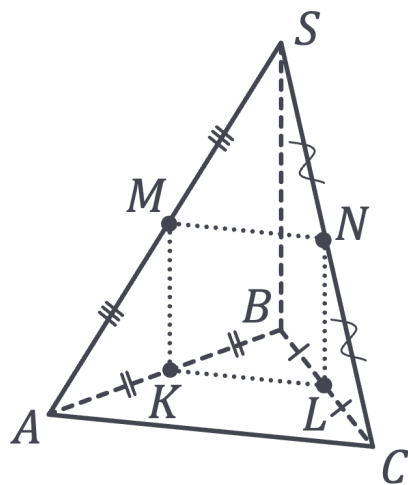

- 1) Побудуємо пряму MN .

$$MN \cap l = E$$

$$K \in KMN \quad K \in \beta \quad E \in KMN \quad E \in \beta \quad \xrightarrow{C3} \quad MKN \cap \beta = KE$$

$$M \in KMN \quad M \in \alpha \quad E \in KMN \quad E \in \alpha \quad \xrightarrow{C3} \quad MKN$$

- 2) Розглянемо $\triangle ABC$:

KL – середня лінія, тому $KL = \frac{1}{2}AC$.

Розглянемо $\triangle ASC$:

MN – середня лінія, тому $MN = \frac{1}{2}AC$.

Розглянемо $\triangle ABS$:

MK – середня лінія, тому $MK = \frac{1}{2}BS$.

Розглянемо $\triangle CBS$:

NL – середня лінія, тому $NL = \frac{1}{2}BS$.

$$KL = MN = \frac{16}{2} = 8 \quad MK = NL = \frac{18}{2} = 9 \quad \rightarrow P_{MNLK} = 2(8 + 9) = 34$$

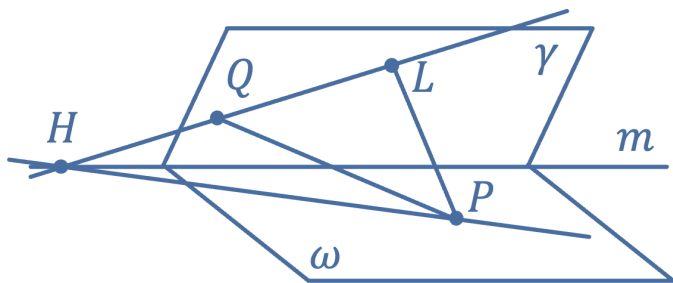
II В а р і а н т

1) Побудуємо пряму QL .

$$QL \cap m = H$$

$$H \in PQL \ H \in \gamma \ L \in PQL \ L \in \gamma \mid \xrightarrow{c_3} PQL \cap \gamma = HL$$

$$P \in PQL \ P \in \omega \ H \in PQL \ H \in \omega \mid \xrightarrow{\mathbb{C}_3} PQL \cap \mathfrak{u}$$

2) Розглянемо ΔMLN :

BC – середня лінія, тому $BC = \frac{1}{2}MN$.

Розглянемо $\triangle MKN$:

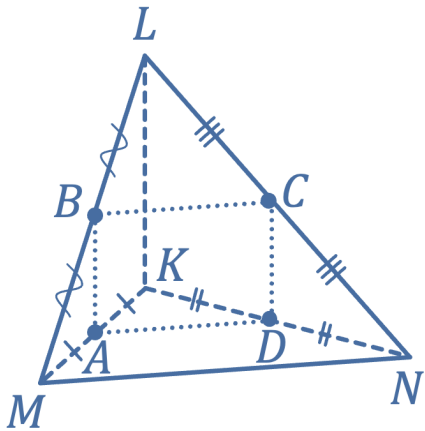
AD – середня лінія, тому $AD = \frac{1}{2}MN$.

Розглянемо ΔLKN :

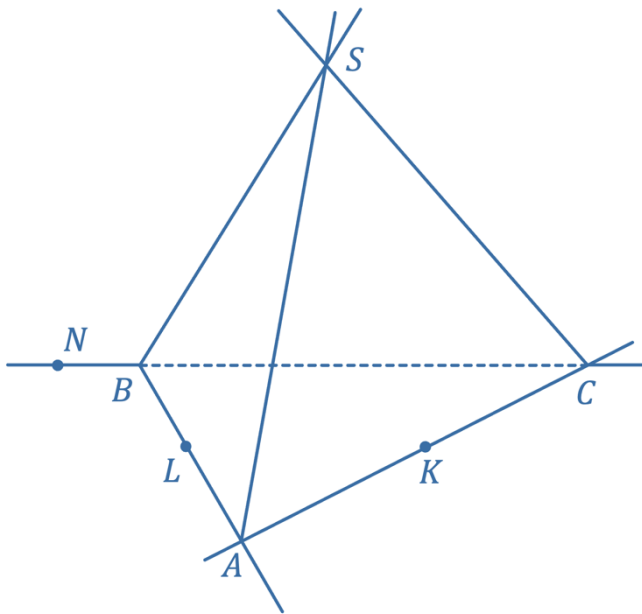
CD – середня лінія, тому $CD = \frac{1}{2}LK$.

Розглянемо ΔLKM :

BA – середня лінія, тому $BA = \frac{1}{2}LK$.

$$BC = AD = \frac{8}{2} = 4 \quad CD = BA = \frac{12}{2} = 6 \mid \rightarrow P_{ABCD} = 2(4 + 6) = 20$$

Точки A, B, C, S не лежать в одній площині. Назвіть:

Пряму перетину площин:

А) SAB і SAC

$SAB \cap SAC = SA$

Б) NBA і SBC

$NBA \cap SBC = NC$

Площини, яким належить:

А) Точка S

$SBC, SAC, SBA...$

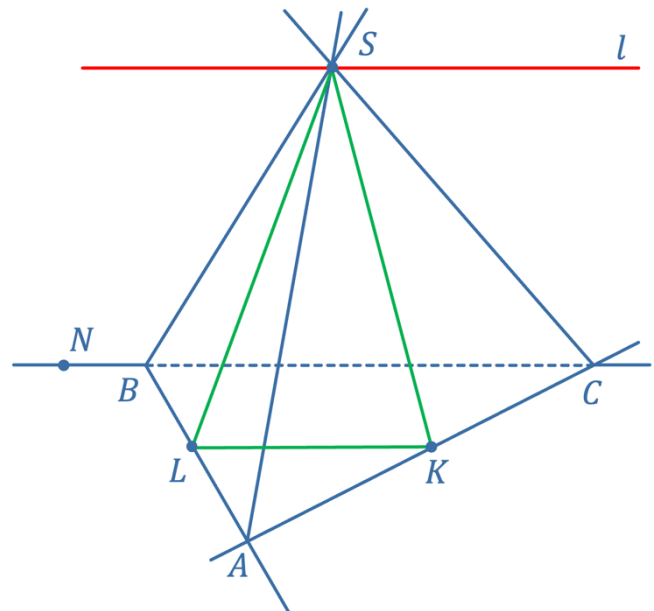
Б) Точка N

$SBC, ABC, NSL...$

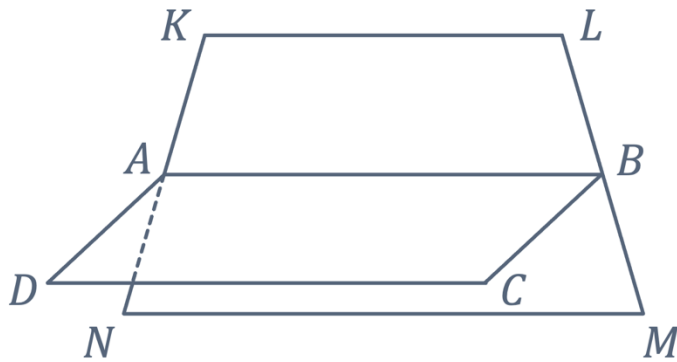
Побудуйте умовно пряму, по якій мають перетнутись площини SLK і SBC . Чому вони обов'язково мають спільну пряму?

Побудуйте умовно пряму, по якій мають перетнутись площини SLK і SBC . Чому вони обов'язково мають спільну пряму?

Площини SLK і SBC обов'язково мають спільну пряму, бо за аксіомою СЗ, якщо дві площини мають спільну точку, то вони перетинаються по прямій, що проходить через цю точку.

№2

Трапеція $KLMN$ і паралелограм $ABCD$ не лежать в одній площині. Точки A і B – середини відрізків KN і LM відповідно. Доведіть, що $DC \parallel MN$ і знайдіть CD , якщо $KL = 8$ см, $MN = 12$ см.

Доведення:

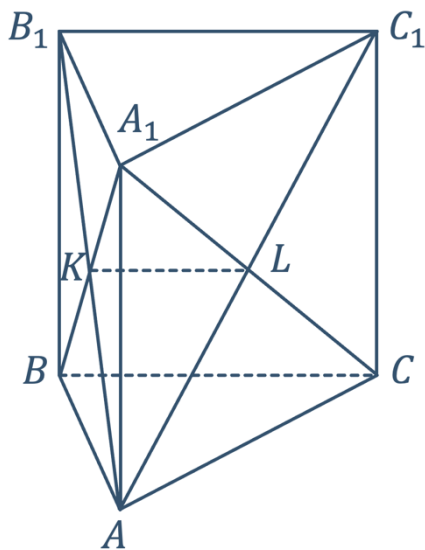
AB – середня лінія трапеції $\rightarrow |AB \parallel MN \parallel KL| \quad AB = \frac{KL+MN}{2} = \frac{8+12}{2} = 10$ см

$ABCD$ – паралелограм $\rightarrow |AB \parallel CD| \quad AB = CD = 10$

$AB \parallel CD \quad AB \parallel MN \quad \xrightarrow{\text{зв'язок}} \quad DC \parallel MN$

Доведено.

№3

$ABCA_1B_1C_1$ – трикутна призма. ABB_1A_1 , ACC_1A_1 – квадрати з ребрами довжиною 1 м, діагоналі яких перетинаються в точках K і L відповідно. В основі даної призми правильний трикутник ABC . Доведіть, що $KL \parallel BC$ і знайдіть P_{BKLC} .

Доведення:

ACC_1A_1 – квадрат з ребром 1 м $\rightarrow AC = 1$ м

ABC – правильний трикутник $\rightarrow AC = AB = BC = 1$ м

ABB_1A_1 і ACC_1A_1 – рівні квадрати, тому $A_1B = A_1C$. Оскільки діагоналі квадратів точкою перетину діляться навпіл, то:

$$A_1L = LC = A_1K = KB = \frac{1}{2}A_1C$$

Розглянемо $\triangle BA_1C$:

KL – середня лінія $\rightarrow |KL||BC$ $KL = \frac{1}{2}BC = 0,5$ м

Доведено.

Розглянемо ACC_1A_1 :

$$A_1C = AC\sqrt{2} = 1\cdot\sqrt{2} = \sqrt{2}$$

$$A_1L = LC = A_1K = KB = \frac{1}{2}A_1C = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$P_{BKLC} = KL + BC + LC + KB = 0,5 + 1 + \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} = 1,5 + \frac{2\sqrt{2}}{2} = 1,5 + \sqrt{2}$$

Відповідь: $P_{BKLC} = 1,5 + \sqrt{2}$

II. Підсумок уроку

- Сформулюйте ознаку паралельності прямих
- Сформулюйте ознаку мимобіжності прямих
- Скільки площин можна провести через пряму і точку, що їй не належить?
- Скільки пар паралельних ребер має тетраедр?
- Чи правильно, що прямі в просторі паралельні, якщо вони не перетинаються?

III. Домашнє завдання

Повторити §2

Виконати № 2.14; 2.25; 2.39

О.С. Істер
(2018)

Повторити §4, п.27 – 29

Виконати № 28.8; 28.10; 29.13

А.Г. Мерзляк
(2018)